

โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

1. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ

- ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

- ประเด็นแผนแม่บท การเกษตร
- ประเด็นแผนย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- เป้าหมายของแผนย่อย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น
- ตัวชี้วัดระดับแผนย่อย อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

1.3 นโยบายรัฐบาล

- นโยบายหลัก สร้างรายได้ นโยบายรอง การสร้างรายได้ภาคการเกษตร

1.4 ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี 2567

- ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน 2.1 แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

2.1.1 แนวทางย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

2. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาภาคเกษตรภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการผลิตในภาคเกษตรไปสู่สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง โดยหนึ่งในแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรให้ความสำคัญกับการพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาอัตลักษณ์ท้องถิ่นของไทย รวมถึงสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิต และจำหน่ายสินค้าที่มีอัตลักษณ์และเรื่องราว (story) ได้ในราคาที่สูงขึ้น โดยสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่นเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ประเพณีวัฒนธรรม และระบบนิเวศเกษตร สร้างความมั่นคงทางอาหาร ซึ่งความหลากหลายของพันธุ์สัตว์พื้นเมือง แต่ละสายพันธุ์จะมีความจำเพาะและเหมาะสมกับพื้นที่นั้นๆ สามารถใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบอาหารสัตว์ในแต่ละท้องถิ่นได้ดีเลี้ยงง่าย มีลักษณะทนต่อสภาพภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่ ทนต่อโรคและแมลง ใช้ต้นทุนการผลิตต่ำ และที่สำคัญมีความเหมาะสมกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ กรมปศุสัตว์จึงได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์และสร้างผลิตภัณฑ์เกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่นของพื้นที่ คือ ไก่พื้นเมือง และการส่งเสริมเกษตรกรผู้เลี้ยงผึ้งน้ำผึ้งภาคเหนือ ให้มีศักยภาพสูงขึ้นเกี่ยวกับการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างด้านประสาทสัมผัสบ่งบอกถึงเอกลักษณ์เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์การส่งเสริมการขาย สร้างการรับรู้ต่อผู้บริโภคเป็นสินค้าสินค้าเกษตรชีวภาพประจำภาคเหนือของประเทศไทยต่อไป

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อยกระดับการเลี้ยงไก่พื้นเมืองและการพัฒนาผลผลิตสินค้าปศุสัตว์อัตลักษณ์พื้นถิ่นในแต่ละพื้นที่
- 3.2 เพื่อสร้างอาชีพและรายได้จากสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรตามอัตลักษณ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ตามอัตลักษณ์พื้นถิ่น

5. ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

5.1 ผลผลิต (Output)

- 1) จำนวนผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่เป็นอัตลักษณ์ได้รับการพัฒนาและยกระดับ 2 ผลิตภัณฑ์
- 2) จำนวนเกษตรกรได้รับการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์อัตลักษณ์พื้นถิ่น จำนวน 44 ราย
- 3) จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งที่เป็นอัตลักษณ์

20 ราย

5.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

ผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ที่เป็นอัตลักษณ์ในพื้นที่ให้เกิดผลิตภัณฑ์สินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นและสามารถยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ได้

6. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPIs)

6.1 เสิ่งปริมาณ

- 1) จำนวนผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ที่เป็นอัตลักษณ์ได้รับการพัฒนาและยกระดับ 2 ผลิตภัณฑ์
- 2) จำนวนเกษตรกรได้รับการส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์อัตลักษณ์พื้นถิ่น จำนวน 44 ราย
- 3) จำนวนเกษตรกรและผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งที่เป็นอัตลักษณ์

20 ราย

6.2 เสิ่งคุณภาพ

อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าปศุสัตว์อัตลักษณ์พื้นถิ่นเฉลี่ย ร้อยละ 5

7. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรได้รับการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงสัตว์พื้นเมืองตามอัตลักษณ์พื้นถิ่นครบวงจร ตั้งแต่การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร การเพิ่มปริมาณพ่อแม่พันธุ์แท้ กระจายพันธุ์สู่เกษตรกรเครือข่ายการผลิต และได้รับการส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าไปสู่สินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) รวมถึงการพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น และสามารถแสดงคุณภาพน้ำผึ้งของเกษตรกรและผู้ประกอบการด้วยฐานข้อมูลของน้ำผึ้งในแต่ละพื้นที่ ในรูปแบบ Honey Sensory Wheel เป็นการสื่อสารด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรกรสามารถใช้ข้อมูลตามเอกลักษณ์ของตนและฐานข้อมูลของน้ำผึ้งในรูปแบบ Honey Sensory Wheel สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้บริโภคจดจำมีทัศนคติเชิงบวกต่อน้ำผึ้งของไทย

8. กลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับประโยชน์

กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ตามอัตลักษณ์พื้นถิ่น

9. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ

ดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (1 ตุลาคม 2566 – 30 กันยายน 2567)

10. วงเงินงบประมาณที่ดำเนินการ จำนวน 2.6345 ล้านบาท

ผู้อนุมัติ

(นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์